

NOTAT**Q&A for byannonceringerne "Bystrategier og bysamarbejder", "Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter" og "Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv"**

Af nedenstående Q&A fremgår en række spørgsmål og svar fra potentielle ansøgere, der er indkommet til sekretariatet for Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling i forbindelse med informationsmøder afholdt den 12. juni 2025 og den 12. august 2025 om annonceringerne "Bystrategier og bysamarbejder", "Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter" og "Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv" offentliggjort den 19. maj 2025, samt tidligere afholdt infomøde i 2024 og generelt indkomne spørgsmål til sekretariatet i perioden fra offentliggørelsen.

Sekretariatet modtager løbende henvendelser frem mod ansøgningsfristen den 3. november 2025 kl. 12.00.

Spørgsmål	Svar
Generelt for annonceringerne	
Er det den sidste ansøgningsrunde i ordningen?	Ja, vi forventer at alle midler udmøntes og at dette derfor er sidste mulighed for at ansøge om midler til bæredygtig byudvikling.
Hvordan defineres bymidten/virksomheder i bymidten?	Der er ingen fast definition af bymidten og der er ikke krav til, hvilke specifikke virksomheder, der kan eller ikke kan være med. Definitionen af en bymidte vil som udgangspunkt være inden for byskiltet og traditionelt vil man formentlig betegne bymidten som der, hvor den nuværende/tidligere handelsgade er beliggende, i nær tilknytning til en station, hvor der ligger et centralt torv, ved uddannelsesinstitutioner eller lign., men dette er ikke nødvendigvis tilfældet. Det afhænger både af, hvordan byen er udformet, opstået og hvordan byen har udviklet sig de seneste par år. En by er defineret af Danmarks Statistik som en bebyggelse med mindst 200 indbyggere, hvor afstanden mellem husene ikke overstiger 200 m, medmindre afstanden skyldes offentlige anlæg. Denne definition danner grundlaget for afgrænsning af byerne i målgruppen med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. Det er udvælgelseskriterierne for hver af de tre annonceringer der afgør, hvorvidt projektet styrker bymidten, og ansøgere skal derfor redegøre for, hvorfor og hvordan støtte til de pågældende aktiviteter/virksomheder vil styrke bymidten.
Kan aktiviteterne også finde sted uden for bymidten eller uden for byskiltet?	Projekterne skal centrerer i og omkring bymidten, så bymidten får et helhedsorienteret løft, men både aktiviteter og virksomheder, der er beliggende uden for bymidten, kan godt gennemføres/deltage, såfremt det bidrager til bymidtens udvikling. Udgangspunktet skal dog være, at aktiviteterne er beliggende i bymidten/at deltagende virksomheder er beliggende i bymidten.
Hvilke krav er der til en politisk vedtaget udviklingsplan for at den lever op til kravene?	Der er ikke formelle krav til, hvordan en bystrategi skal udformes eller se ud. Hvis strategien er politisk vedtaget og er den aktuelle strategi, som kommunen arbejder ud fra, og hvis strategien er helhedsorienteret og omfatter nedslagspunkter, der vedrører den ønskede udvikling i projekterne, vil strategien

	opfyldte annonceringernes krav. Strategien kan derfor godt bestå af flere planer, der samlet udgør et strategisk grundlag, som projektet bygger på. Hvis jeres projekt fx vedrører fysisk omstilling, skal der kunne ses en sammenhæng mellem de udviklingsgreb, der er politisk godkendt for den pågældende by, og de ansøgte projektaktiviteter. Orientér jer altid i annonceringens udvælgelseskriterier, der nærmere specificerer de specifikke annonceringskrav til strategien, og som Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling indstiller projekter på baggrund af.
Kan en udviklingsplan/bystrategi fra 2019 udgøre det strategiske udgangspunkt for et projekt?	Ja. Kravet i den tidligere annonceringsrundes om, at en bystrategi maksimalt måtte være fire år gammel, er ikke gældende under denne annoncering. Hvis der er tale om en helhedsorienteret bymidtstrategi, der er politisk godkendt, og som kommunen anvender som strategisk grundlag for sit arbejde, kan den anvendes uanset om den er fra år 2019 eller tidligere.
Hvornår betegnes et privat-offentligt bysamarbejde som formelt?	I annonceringen stilles der ikke specifikke krav til, hvornår et privat-offentligt bysamarbejde karakteriseres som formelt. Det er derfor op til ansøger at tydeliggøre, at der vil være tale om et formelt samarbejde mellem kommunen og private aktører, fx via indgåelse af en partnerskabsaftale eller etablering af vedtægter.
Kan der søges om midler til allerede eksisterende bysamarbejder, der dog mangler finansiering? Hvis ja, omfatter dette så sekretariatshjælp og samarbejder med fx den lokale handelsstandsforening?	Ja, der kan søges om støtte til midlertidig sekretariatsbetjening af eksisterende bysamarbejder, herunder udgifter til løn, afholdelse af møder, netværksdannelse og interessentinddragelse. Øvrige aktiviteter kan også omfatte borgerinddragelse, arrangementer, midler til midlertidige aktiviteter, fx opsætning af en scene på et torv, en markedsdag, bykontor e.lign. Bysamarbejdets aktiviteter/udgifterne til bysamarbejdet skal dog fortsat støtte op om en helhedsorienteret udvikling af bymidten og kan derfor ikke stå alene.
Kan der medtages lønkroner fra en projektleder til medfinansiering?	Ja, der kan medtages lønkroner fra en projektleder og øvrige projektmedarbejdere til medfinansiering af et projekt. Der er ikke et maksimum på hvor stor en del af finansieringen egne timer kan udgøre. Omfanget af finansiering af et projekt med egne timer afhænger af udgifterne i projektet. Lønudgifterne til projektarbejde kan medtages i støtte grundlaget som standardsats. Det er således ikke muligt at anvende faktisk løn under annonceringerne. Standardsatsen er på 398 kr. pr. time i 2025. Satsen reguleres årligt med pris- og lønudviklingen. Reguleringen bliver oplyst på Erhvervsstyrelsens hjemmeside for EU-programmer. Der kan ikke medtages mere end 160,33 timer pr. måned pr. medarbejder på tværs af projekter. Der kan læses mere om brugen af standardsats i afsnit 11 i Vejledning om støtteberettigelse.
Er der krav om andre økonomiske parter end kommunen?	Nej, vi stiller som udgangspunkt ikke krav til deltagelse fra andre økonomiske partnere end kommunen, men inddragelse af økonomiske partnere kan være med til at kvalificere og styrke projektorganisationen, jf. udvælgelseskriterierne. Det vil særligt i annonceringen vedr. virksomheds- og kompetenceudvikling være en god idé at inddrage fx erhvervshusene.
Er det et krav, at der i forbindelse med ansøgningen indgås en juridisk bindende samarbejdsaftale med økonomiske partnere?	Nej, det er ikke et krav, at der foreligger en juridisk bindende samarbejdsaftale. Ansøgere kan dog i forbindelse med sagsoplysningen blive bedt om at indsende dokumentation eller anden sandsynliggørelse for deltagelsen af økonomiske partnere.
Stilles der krav om at indsende en interessetilkendegivelse forud for selve ansøgningsfristen?	Nej, vi stiller ikke krav om indsendelse af interessetilkendegivelser hverken forud eller i forbindelse med ansøgningens indsendelse. Interessetilkendegivelser om fx deltagelse i bysamarbejdet eller deltagelse i virksomheds- og

	kompetenceudviklingsforløb kan dog være med til at styrke ansøgningens effektkæde og sandsynliggøre, at der er opbakning til projektets ansøgte aktiviteter. Der var sidste år mulighed for at indsende projektidébeskrivelser og herigen- nem få feedback på projektidéer/eventuelle projektansøgninger, men dette er ikke en mulighed denne gang. I stedet henstiller vi til, at I tager fat i an- nonceringens kontaktpersoner ved spørgsmål til konkrete projektidéer.
Kan private virksomheder også søge om EU-midler?	Vi har tre åbne annonceringer inden for bæredygtig byudvikling. For annonceringerne <i>Bystrategier og bysamarbejder</i> og <i>Fysisk omstilling til le- vende og bæredygtige bymidter</i> vil ansøgere være kommuner med byer i mål- gruppen. For annonceringen <i>Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymid- teerhverv</i> kan potentielle ansøgere være Erhvervshuse, kommuner, uddannel- sesinstitutioner og andre relevante aktører i partnerskab med byer indenfor målgruppen. Private virksomheder kan godt indgå i projekterne. Det vil især give mening ved annonceringerne <i>Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter</i> og <i>Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv</i>, hvis I vælger at ind- drage aktiviteter vedrørende lokal virksomheds- og kompetenceudvikling i projektet (for <i>Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter</i> kan dette dog maks. udgøre 10 pct. af det samlede projektbudget). Private virksomheder kan dog ikke være tilsagnsmodtager på projekterne og dermed søge om EU-midler direkte.
Hvis flere byer i kommunen fal- der inden for kravene til annon- ceringerne, men én af byerne mangler en bymidtestrategi, kan der så søges om midler til udar- bejdelse af en bystrategi for denne by samtidigt med at byen deltager i et projekt omkring kompetenceudvikling ift. virk- somhederne i de andre byer?	Nej. Det er ikke muligt at søge om udarbejdelse af en bystrategi og i samme projekt søge om midler til virksomheds- og kompetenceudvikling byerhver- vene i samme by, da det er en forudsætning at have en bystrategi for delta- gende byer i annonceringen <i>Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymid- teerhverv</i>. I stedet kan der ansøges om flere projekter, fx ét projekt om bystrategier og bysamarbejder for den by/de byer, der ikke allerede har en bystrategi, og ét projekt om virksomheds- og kompetenceudvikling for de byer, der allerede har en bystrategi.
Hvorfor er der forskel på støtte- procenten i Region Sjælland og de øvrige regioner?	Region Sjælland har status som overgangsregion i EU og derfor er støttepro- centen på maksimalt 60 pct., hvorimod de øvrige regioner i Danmark har en maksimal støtteprocent på 40 pct. Region Sjællands status som overgangs- region betyder også, at en andel af EU-midlerne skal gå til projekter i Region Sjælland. Det er nærmere beskrevet i annonceringerne.
Skal al medfinansiering være på plads ved indsendelse af ansøg- ning, eller kan man medtage for- modning om medfinansiering fra fx en anden fond, en anden øko- nomisk partner e.lign? Kan vi vende retur efter ansøg- ningsfristen med dokumentation af eller forventning om fx fonds- finansiering?	Finansieringen af et projekt skal sandsynliggøres på ansøgningstidspunktet. Hvis der på ansøgningstidspunktet fx ikke er givet svar på ansøgte midler ved andre fonde, skal I som ansøgere stå inden for den manglende finansiering, hvis fondsfinansieringen ikke kan tilvejebringes og finansieringen ikke kan opnås på anden vis, eksempelvis gennem en økonomisk partner. Ansøgere skal i forbindelse med indsendelse af ansøgningen kunne dokumentere, eller i høj grad sandsynliggøre, at projektet er fuldt finansieret. Ansøgere vil blive bedt om at dokumentere, at projektet har eller vil modtage støtte fra fondene eller øvrige partnere.

	Finansieringen kan bestå af kontante tilskud fra tredjeparter, fx andre fonde, eller af kontante tilskud fra de økonomiske partnere i projektet, ligesom den resterende del af finansieringen ud over EU-midlerne kan være egenfinansiering fra tilsagnsmodtager. Læs mere om finansiering af projekter i afsnit 4. i Vejledning om støtteberettigelse.
Kan statslige områdefornyelsesmidler anvendes som en del af vores medfinansiering?	Ja, der er ingen begrænsninger for midlerne fra Regionalfonden over for hvilke andre eventuelle fondsmidler, der kan medfinansiere projekter. Det kræver dog, at den/de andre fondes midler er tildelt aktiviteter, der også falder inden for annonceringerne og som indgår i projektets støtteberettigede udgifter. Vær opmærksom på, at der ikke kan ydes støtte til den samme udgift fra flere forskellige fonde, men der kan godt gives støtte til en del af en igangværende aktivitet, der endnu ikke er fuldt finansieret. Det betyder, at det fx kan være delprojekter delvist finansieret af områdefornyelsesmidlerne, som også inddrages i et ansøgt projekt fra Regionalfonden for at finansiere de resterende aktiviteter, såfremt det støtter op om annonceringernes formål. Det er et krav, at midlerne fra andre fonde eller fra fx Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Social- og Boligstyrelsen eller Realdania ikke kommer med bindinger eller på forhånd er øremærket til noget andet, der ikke er foreneligt med et projekt ansøgt under en af de tre annonceringer. Et projekt må ligeledes ikke være overfinansieret, dvs. at summen af alle projektets finansieringskilder ikke må overstige de samlede støtteberettigede udgifter. Læs mere om finansiering af projekter i afsnit 4. i Vejledning om støtteberettigelse.
Hvad er forskellen på kontante tilskud og egenfinansiering?	Projektf finansieringen skal sandsynliggøres og fortælle hvordan projektets støtteberettigede udgifter finansieres. Der kan være tre typer finansiering i projektet: - EU-støtte - Kontante tilskud - Egenfinansiering <i>Kontante tilskud</i> er kontante midler, der ydes til projektet. Der skelnes mellem offentlige kontante midler, som er statslige, regionale eller kommunale tilskud, og mellem private kontante tilskud. Kontante tilskud kan fx være tilskud fra fonde, men kan også være kontante tilskud fra partnere i projektet. Hvis et kontant bidrag ydes med forventning eller aftale om en modydelse, vil det som udgangspunkt være en indtægt i projektet. Kontante tilskud fra økonomiske partnere vil som hovedregel ikke betragtes som indtægter i projektet. <i>Egenfinansiering</i> er den sum af finansiering der er tilbage, når EU-støtten og de kontante tilskud er trukket fra, for at projektets samlede støtteberettigede udgifter er fuldt finansieret. Egenfinansieringen er dermed den sum, som tilsagnsmodtager eller de øvrige økonomiske partnere selv skal finansiere. Der skelnes mellem offentlig og privat egenfinansiering. Egenfinansieringen kan fx bestå af den tid, som tilsagnsmodtager og de økonomiske partnere anvender i projektet.

	Der er ikke krav om, at der skal være kontant finansiering i et projekt, men det er et krav, at finansieringen er sandsynliggjort. Læs mere om finansiering af projekter i afsnit 4. i Vejledning om støtteberettigelse.
Hvad vil det sige, at der kan afholdes projektrelaterede udgifter fra ansøgningstidspunktet?	Der gives mulighed for at medtage projektrelevante udgifter fra den dato, der er angivet på kvitteringsskrivelsen for modtagelsen af ansøgningen. Udgifter afholdt inden tilsagnsudstedelse sker for egen regning og risiko, hvilket vil sige, at ansøgere ikke får dækning for udgifterne, hvis ansøgningen ikke opnår tilsagn, de registrerede aktiviteter ikke er projektrelevante eller hvis statsstøtteerklæringen er utilstrækkelig. Ansøgere har mulighed for at inkludere timeforbrug til fx besvarelse af spørgsmål fra Erhvervsstyrelsen under oplysning af ansøgningen, hvis der opnås tilsagn. Udgifter, der medtages fra ansøgningstidspunktet, skal, som alle øvrige udgifter, kunne dokumenteres iht. Vejledning om støtteberettigelse.
Nærmere om statsstøtte	
Hvilke blanketter skal udfyldes, hvis der er statsstøtte i projektet?	Hvis de minimis-forordningen anvendes, skal der udfyldes en de minimis-erklæring. Hvis gruppefritagelsesforordningen skal anvendes, skal der udfyldes: • Ansøgning om statsstøtte • Standarderklæring vedr. anvendelse af gruppefritagelsesforordningen • Erklæring om virksomhedens størrelse, hvis der er tale om en SMV. Det er vigtigt, at erklæringer udfyldes og indsendes før aktiviteternes påbegyndelse. I forhold til gruppefritagelsesforordningen vil det som udgangspunkt sige sammen med ansøgningen, idet de økonomiske partnere, som skal modtage statsstøtte efter den generelle gruppefritagelse, skal være kendt på forhånd. Det er den virksomhed, der modtager støtten, som skal underskrive de pågældende erklæringer. Alle blanketter kan findes på www.udviklingidanmark.dk.
Hvis der er statsstøtte i projektet, er de støtteberettigede omkostninger så dem der fremgår af den anvendte bestemmelse i gruppefritagelsesforordningen eller af vejledning om støtteberettigelse?	De to regelsæt gælder parallelt og begge skal overholdes. Det vil være den mest restriktive regel, der finder anvendelse. Det indebærer bl.a., at hvis der er statsstøtte i et projekt, skal omkostninger være støtteberettigede efter begge regelsæt for at der kan ydes tilskud til dem.
Annonceringen "Bystrategier og bysamarbejder"	
Der kan søges støtte til projekter på mellem 300.000 og 1 mio. kr. i støtte pr. kommune. Betyder det, at et projekt samlet kan være max 1 mio. kr. inkl. egenfinansiering, eller kan der ansøges max 1 mio. kr. plus egenfinansiering?	Der kan søges om mellem 300.000 kr. og 1 mio. kr. i støtte fra EU's Regionalfond. Dertil kommer projektets egenfinansiering der i udgangspunktet vil udgøre 40 pct. for øvrige regioner og 60 pct. for Region Sjælland. Projekter kan også vælge at hæve egenfinansieringen yderligere, hvilket dog vil få procentsatsen for EU-støtte til at falde.

	Hvis et projekt eksempelvis ansøger om 1 mio. kr. i tilskud og gennemføres i en af de øvrige regioner end Region Sjælland, vil støtteprocenten maksimalt kunne udgøre 40 pct. og ansøgers egenfinansiering skal derfor udgøre 60 pct. Det samlede projektbudget bliver dermed på 2,5 mio. kr., hvoraf 1 mio. kr. finansieres af Regionalfonden og 1,5 mio. kr. udgøres af projektets egenfinansiering.
Annonceringen "Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter"	
Annonceringen har outputindikatoren "Antal virksomheder, der har modtaget støtte i form af tilskud" Hvordan passer det sammen med, at der ikke er et krav om, at kompetenceudvikling indgår i puljen?	Der er mulighed for at inddrage aktiviteter til virksomheds- og kompetenceudvikling på op til maksimalt 10 pct. af det samlede projektbudget. Hvis I som ansøgere ikke vælger at gøre brug af muligheden for at inddrage virksomheds- og kompetenceudvikling som en del af projektets aktiviteter, sættes blot måltallet for "antal virksomheder, der har modtaget støtte i form af tilskud" til 0. Det samme gælder for output 4.6 "antal SMV-personale, der har afsluttet en uddannelse i færdigheder med henblik på intelligent specialisering, industriel omstilling og entreprenørskab." Da annonceringens formål er at udvikle bymidten gennem fysiske infrastrukturinvesteringer af strukturel betydning, er der ikke krav om, at aktiviteter til virksomheds- og kompetenceudvikling gennemføres. Af den årsag vil ansøgte projekter ej heller blive vurderet på eventuelle aktiviteter til virksomheds- og kompetenceudvikling i udvælgelseskriterierne.
Kan køb af ejendom, fx ifm. omdannelse af byrum, indgå som led i egenfinansiering?	Køb af en <u>nyerhvervet</u> ejendom og køb af <u>nyerhvervet</u> jord ifm. projektet kan medtages og indgå som egenfinansiering på samme måde som timer. Der skal være tale om nyerhvervelser ifm. projektet og ikke eksisterende bygninger, hvor værdien af den eksisterende bygning medtages. Vær dog opmærksom på, at udgifterne til køb af jord maksimalt kan udgøre 10 pct. af de samlede støtteberettigede udgifter og køb af forladte grunde og bygninger, herunder tidligere industrigrunde med bygninger, maksimalt kan udgøre 15 pct. af de samlede støtteberettigede udgifter. Den del af finansieringen, der derfor kan stamme fra nyerhvervelser af en bygning, beregnes pba. af de maksimalt 10 eller 15 pct. af udgiften til købet af bygningen.
Hvis der etableres et nyt torv/plads eller anden fysik forbindelse i en by, skal der så tænkes på GBER? Vi kan jo ikke nødvendigvis vide, om der kommer flere kommercielle virksomheder ud af at lave et nyt torv.	EU's statsstøtteregler finder kun anvendelse, hvis betingelserne i artikel 107, stk. 1 i TEUF er opfyldt. Det betyder, at offentlig finansiering af infrastruktur, som har en økonomisk anvendelse, skal håndteres efter eksempelvis GBER. Omvendt falder ikke-kommerciel infrastruktur som udgangspunkt uden for statsstøttereglerne. Hvis etableringen af eksempelvis et torv, en plads eller forbindelsesveje ingen kommerciel anvendelse har, herunder bliver stillet gratis til rådighed for alle, falder det uden for statsstøttereglerne. At et mere attraktivt torv på sigt tiltrækker flere butikker, virksomheder m.v., ændrer ikke på, at etableringen af et torv er af ikke-økonomisk karakter. Hvis en infrastruktur, der oprindeligt blev brugt til at udføre ikke-økonomiske aktiviteter, senere bliver brugt til økonomiske aktiviteter, er det kun omkostningen til omdannelse af infrastrukturen til økonomisk udnyttelse, der skal tages i betragtning, når foranstaltningen skal vurderes efter statsstøttereglerne.
Er der særlige forhold for byer, som allerede deltager i et fælles projekt med andre byer, men	Nej, der er ikke særlige forhold for de byer, der eventuelt allerede deltager i et projekt. Der kan sagtens laves flere projekter eller projekter, der videreudvikler et allerede igangværende projekt. Vær dog opmærksom på overlap til

som nu vil søge til fysisk omstilling?	det eksisterende projekt, idet der ikke kan gives støtte til de samme aktiviteter to gange.
Skal alle tilladelser foreligge på ansøgningstidspunktet?	Nej, det er ikke nødvendigt at have indhentet alle tilladelser på forhånd, men det kan have indflydelse på vurderingen af projektet. Hvis tilladelser ikke er indhentet på ansøgningstidspunktet, skal det sandsynliggøres bedst muligt, at tilladelserne vil blive givet, og dokumentation på tilladelserne skal efterfølgende kunne indsendes.
Annonceringen "Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv"	
Kan kun kommunen være ansøger?	Nej, for annonceringen <i>Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv</i> kan også erhvervshuse, uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører være ansøgere, men dette skal være i samarbejde med kommunen/kommunerne.
Når projektet skal tage afsæt i bystrategien, hvordan håndteres dette så i et nationalt projekt?	Det fremgår af udvælgelseskriterium C.2, at ansøger skal demonstrere, hvordan der tilrettelægges en proces i projektet, hvor det sikres, at der foreligger en politisk vedtaget strategi for de deltagende virksomheder. Hvordan dette gøres bedst, herunder også i nationale projekter, afhænger af projektet, herunder partnerkredsen og projektaktiviteterne. Der kan eksempelvis opstilles en indledende screeningsaktivitet, hvor byer, hvorfra virksomheder ansøger om at deltage, kontrolleres for at have en bystrategi, fx gennem inddragelsen af og den tætte koordination med kommunerne, der ifølge udvælgelseskriterium C.3, <u>skal</u> inddrages i projektorganisationen som partnere.
Er der krav til, hvordan virksomheds- og kompetenceudviklingen skal gennemføres?	Nej. Der er ikke specifikke krav til, hvordan virksomheds- og kompetenceudviklingen skal gennemføres i bymidterne, foruden at den skal tilpasses erhvervene til den skiftende brug af bymidten og de udfordringer, som bymidten står overfor. Indsatser, der vedrører omstilling af bymidteerhvervene, skal herudover afdekke og forsøge at afhjælpe de konkrete behov, hver virksomhed har mhp. at tilrettelægge individuelle forløb. Hvert forløb skal udmøntes i en konkret individuel handlings- og/eller forretningsplan for de pågældende virksomheder, og denne plan skal kunne dokumenteres.